

Мартинюк С.Л.

ст. гр. ФМС-32

Науковий керівник: к.е.н., доцент Іванечко Н.Р.

Тернопільський національний економічний університет

ТРАНСПОРТНІ ПОСЛУГИ І НАПРЯМИ ЇХ УДОСКОНАЛЕННЯ

Транспорт є важливою складовою людського життя, його можна вважати своєрідною «кровоносною системою» країни. Кожна людина у своєму житті точно користувалася будь-яким транспортом – маршрутним таксі у місті чи залізницею. Українці під час поїздки, вочевидь, змогли відчутися хоча б одну із проблем транспортної галузі України.

Нині транспортна сфера країни перебуває на низькому, порівняно із світовим, рівні розвитку сервісного обслуговування, комфортності та безпеки перевезень, технічного стану транспортних засобів, екологічності транспорту. Зменшення інвестицій у транспорт, недосконалість правових норм призводить до зростання технічного зносу транспортних засобів, підвищення числа порушень правил безпечного руху, дорожньо-транспортних пригод, погіршення стану дорожнього покриття, зростання рівня забруднення навколишнього середовища. Показники ефективності та якості перевезень, рівень безпеки, обслуговування не відповідають вимогам сучасності, транспортна галузь держави не здатна досконало виконувати свої функції [1-6].

Найбільш розповсюдженим є автомобільний транспорт, саме на нього припадає найвищий рівень негативного впливу. Ключова проблема автомобільного транспорту – це погане покриття доріг, не відповідне за характеристиками стандартам Європейського союзу. Кожен громадянин нашої країни знайомий із цією проблемою особисто, адже не обов'язково перебувати за кермом автомобіля, щоби відчутися усі ці недоліки на собі, слід просто скористатися громадським транспортом. Виходом із проблеми є повна реконструкція вже існуючих та побудова нових доріг за кошти, виділенні державою й отримані від закордонних інвесторів, адже Україна – транзитна держава й проблеми її транспортної галузі є важливими не лише для українських перевізників, а й зарубіжних.

Важливою проблемою сьогодення є екологічність транспорту. Застарілий та вкрай зношений автотранспортний парк України наносить шкоду не лише довкіллю, а й здоров'ю населення. Незадовільний техніко-експлуатаційний стан транспорту, низький рівень якості автомобільного палива є головними причинами забруднення навколишнього середовища. Для вирішення цієї проблеми потрібна повна заміна транспорту країни на новий, більш екологічний. Підприємства-надавачі транспортних послуг повинні відповідальніше ставитися до технічного стану свого транспорту, проводити його щоденний ретельний огляд та замінити використовувані раніше типи палива на більш екологічні, що мінімізує транспортний вплив на екосистему.

Проблемами залізничного транспорту є застарілий парк транспортних засобів та технічно-експлуатаційний стан колій. Технічний стан української залізниці занедбаний, але можна зауважити, що порівняно із минулими роками, нині відбувається відбудова залізниці, закупівля нових локомотивів та вагонів і українського виробництва, і зарубіжного. Основною проблемою у сфері залізничного транспорту, яка не дає нашій державі співпрацювати із іншими країнами – це різна ширина колій та їхній стан, не відповідний європейським стандартам, що сповільнює та утруднює транзитні перевезення. Позбутися цих проблем можна оновленням рухомого складу залізниці, й не обов'язково закуповувати транспортні засоби за кордоном, потрібно розвивати та підтримувати вітчизняного виробника, що у разі здешевить вартість закупок.

Україна має хорошу природну базу для розвитку водного транспорту, перспективного, але занедбаного. Розгалужена річкова система, вихід до Азовського і Чорного морів мали би позитивно впливати на розвиток цієї галузі транспорту. Причали, пристані, рухомий склад та різне обладнання зруйновані чи занедбані. Ми переконані, що цей вид транспорту має бути пріоритетним у нашій країні, і його розвиток повинен підняти економіку України, зокрема завдяки морським портам. Це стане запорукою розвитку економічного співробітництва із іншими країнами. Водний транспорт може принести державі хороший прибуток, не лише за рахунок вантажних перевезень, а й пасажирських, що привабить багато туристів.

Авіаційний транспорт України також не може на належному рівні конкурувати із транспортом інших країн через високі ціни та невідповідність їм застарілого авіаційного парку. Проблему великих витрат можна вирішити через створення єдиної авіалінії України через об'єднання декількох авіакомпаній. Українські авіалінії мають важливу конкурентну перевагу, а саме – наявність на території держави виробництва літаків, що не відстають за якістю від зарубіжних моделей. Лізингова схема оренди є найвигіднішою для оновлення парку літаків, адже лізинг є більш реальним шляхом розвитку повітряного транспорту країни.

У найближчий час Україні необхідно вирішити одну із головних і найважливіших проблем – стати частиною транспортної європейської системи, але для цього вітчизняній транспортній системі слід відповідати європейським стандартам.

Напрями перспективного розвитку транспортного сектору України впливають із засад Стратегії 2020, завдань наближення транспортного сектору України до транспортної системи ЄС. Такі завдання можуть включати:

- забезпечення цілісності країни;
- проведення реформ сектору відповідно до європейських стандартів;
- підвищення попиту на послуги перевезень;
- зменшення шкідливих викидів;
- усунення проблем, пов'язаних із заторами на автомобільних дорогах та у повітрі;
- підвищення рівня безпеки транспорту, скорочення числа ДТП;

- підвищення ефективності транспортних послуг;
- здійснення науково-дослідної діяльності у сфері транспорту;
- розбудова транс'європейської транспортної мережі;
- інтеграція автомобільного, залізничного, авіаційного та водного транспорту (морського та внутрішнього водного) в єдиному логістичному ланцюгу [2].

У України є усе необхідне, щоби підвищити рівень якості транспортних послуг. Географічне розташування нашої країни дуже вдале, й це позитивне для розвитку її транспортної системи. Численність існуючих проблем на транспорті свідчить про масштабність їхнього впливу на загальний розвиток економіки нашої держави, й їхнє вирішення зумовлює необхідність інвестицій і нестандартних управлінських рішень.

Список використаних джерел

1. Іванечко Н.Р. Особистість і поведінка споживача транспортних послуг: монографія / за заг. наук. ред. Т.М. Борисової, Г.Л. Монастирського. Тернопіль: Економічна думка, 2019. 220 с. URL: http://dspace.tneu.edu.ua/bitstream/316497/37699/1/%21%21%21Monograf_2019_Tema.pdf#page=60 (дата звернення: 28.04.2020).
2. Оновлена транспортна стратегія України на період до 2020 року: Міністерство інфраструктури України. URL : https://mtu.gov.ua/files/strategy_ukr.pdf (дата звернення: 29.04.2020).
3. Monastyrskiy G. Management technologies modernization in economic development of territorial communities of basic level // Actual Problems of Economics. 2008. № 12. 119-125 https://www.researchgate.net/publication/299241573_MANAGEMENT_TECHNOLOGIES_MODERNIZATION_IN_ECONOMIC_DEVELOPMENT_OF_TERRITORIAL_COMMUNITIES_OF_BASIC_LEVEL
4. Novikova, M., Kozyrieva, O., Novikov, D., Monastyrskiy, G., Mazur, A. Innovative Approaches to Economic Development of the Regions of Ukraine. *Vision 2025: Education Excellence and Management of Innovations through Sustainable Economic Competitive Advantage*. 2019. 9791-9803.
5. Борисова Т.М., Монастирський Г.Л. Marketing innovation activity of urban public transport: results of the empirical study. *Маркетинг та менеджмент інновацій*. 2018. № 3. С. 229-240. URL:https://essuir.sumdu.edu.ua/bitstream/123456789/68744/1/Borysova_marketing_innovation.pdf
6. Borysova T., Monastyrskiy G., Zielinska A., Barczak M. Innovation Activity Development of Urban Public Transport Service Providers: Multifactor Economic and Mathematical Model. *Marketing and Management of Innovations*, 4, 98-109. URL: <http://doi.org/10.21272/mmi.2019.4-08>